

Prima pagină>Introducerea unei acțiuni în justiție>Unde și cum>Cum puteți sesiza o instanță de judecată

Cum puteți sesiza o instanță de judecată

Portugalia

1 Este necesar să mă adresez unei instanțe judecătorești sau există o altă alternativă?

În Portugalia nu este obligatoriu să recurgeți la o instanță pentru soluționarea unui litigiu. Există mijloace alternative de soluționare a litigiilor, și anume: centre de arbitraj, servicii de mediere, judecători de pace și sisteme de sprijin pentru a remedia situațiile de supraîndatorare.

Biroul de soluționare alternativă a litigiilor (*Gabinete de Resolução Alternativa de Litígios*, GRAL) este responsabil pentru susținerea instituirii unor astfel de mijloace extrajudiciare de soluționare a litigiilor și pentru punerea lor în aplicare.

Informații despre modul în care se pot utiliza aceste mijloace de soluționare alternativă a litigiilor.

2 Există termene pentru introducerea unei acțiuni în justiție?

Da. Legea prevede faptul că dreptul de a sesiza o instanță trebuie exercitat într-un anumit termen, altfel se prescrie.

Normele generale privind prescripția sunt prevăzute la articolul 332 și la articolul 327 alineatul (2) din Codul civil portughez.

În cazul anumitor acțiuni există norme speciale privind prescripția:

- dreptul de a introduce o acțiune revocatorie (articolul 618 din Codul civil);
- acțiuni în anularea vânzării de bunuri defectuoase (articolul 917 din Codul civil);
- acțiuni în revocarea donațiilor (articolul 976 din Codul civil);
- dreptul de a rezilia contractele de închiriere (articolul 1085 din Codul civil);
- acțiuni privind menținerea și recuperarea posesiei (articolul 1282 din Codul civil);
- acțiuni privind încalcarea unei promisiuni de căsătorie (articolul 1595 din Codul civil);
- acțiuni în anularea căsătoriilor din cauza lipsei martorilor (articolul 1646 din Codul civil);
- acțiuni în contestarea paternității (articolele 1842 și 1843 din Codul civil);
- acțiuni privind declararea nedemnității succesoriale (articolul 2036 din Codul civil);
- acțiuni privind reducerea cadourilor care depășesc cotitatea disponibilă a unui patrimoniu (articolul 2178 din Codul civil);
- acțiuni privind soluționarea dispozițiilor testamentare (articolul 2248 din Codul civil) și
- acțiuni în anularea testamentelor sau a dispozițiilor testamentare (articolul 2308 din Codul civil).

3 Trebuie să mă adresez unei instanțe din acest stat membru?

Da. Instanțele portugheze sunt competente în cauze internaționale:

atunci când acțiunea poate fi introdusă în fața unei instanțe portugheze, în conformitate cu normele privind competența teritorială portugheză stabilite în legislația portugheză;

atunci când fapta care se află la originea acțiunii sau oricare dintre faptele care țin de aceasta au avut loc pe teritoriul portughez;

atunci când dreptul invocat poate fi susținut numai prin intermediul acțiunii propuse pe teritoriul portughez sau atunci când reclamantul întâmpină dificultăți semnificative în intentarea acțiunii în străinătate deoarece există o legătură importantă, personală sau reală, între obiectul litigiului și sistemului juridic portughez.

Normele generale privind competența internațională a instanțelor portugheze sunt prevăzute la articolele 59, 62, 63 și 94 din Codul de procedură civilă (*Código de Processo Civil*).

4 Dacă da, cărei instanțe din acest stat membru ar trebui să mă adresez, având în vedere domiciliul meu, al celeilalte părți sau alte aspecte ale cauzei mele?

Pentru un răspuns detaliat la această întrebare, vă rugăm să consultați fișa informativă intitulată „[Care este instanța competentă](#)” de pe această pagină.

5 Cărei instanțe ar trebui să mă adresez în acest stat membru, având în vedere natura cazului meu și suma în joc?

Pentru un răspuns detaliat la această întrebare, vă rugăm să consultați fișa informativă intitulată „[Care este instanța competentă](#)” de pe această pagină.

6 Pot să introduc o acțiune în justiție în mod individual sau trebuie să recurg la un intermediar, de exemplu un avocat?

Ca regulă generală, părțile pot sesiza instanța pe cont propriu.

Reprezentarea de către un avocat este obligatorie în cazurile prevăzute la articolele 40 și 58 din Codul de procedură civilă.

7 Pentru introducerea acțiunii, mai exact, cui trebuie să mă adresez: biroului de recepție, biroului grefierului instanței sau în altă parte?

Ca regulă generală, cererea de chemare în judecată se depune la instanță *pe care electronică, în conformitate cu prevederile Ordinului nr. 280/2013 din 26 august 2009: Procesarea electronică a cauzelor*

Articolul 144 alineatul (7) din Codul de procedură civilă prevede cazurile în care cererile de chemare în judecată se depun la instanță:

- personal, la grefa instanței;
- prin scrisoare recomandată;
- prin fax.

8 În ce limbă pot să-mi formulez cererea? Pot să formulez cererea oral sau trebuie să existe o cerere scrisă? Pot să trimit cererea prin fax sau prin e-mail?

Limba pentru redactarea actelor judiciare este portugheza, în conformitate cu articolul 133 din Codul de procedură civilă.

Cetățenii străini care trebuie să fie audiați de o instanță portugheză pot utiliza o altă limbă dacă nu vorbesc portugheza.

Formatul documentelor procedurale: în general, actele de procedură pot fi efectuate oral sau în scris. Metoda selectată ar trebui să fie cea care corespunde cel mai bine scopului propus (articolul 131 din Codul de procedură civilă).

Mijloacele de depunere a actelor de procedură în fața unei instanțe: a se vedea răspunsul la întrebarea 7.

9 Există formulare speciale pentru intentarea de acțiuni sau, în caz contrar, cum trebuie să depun cererea de chemare în judecată? Există anumite elemente specifice care trebuie depuse la dosar?

Da. Pe lângă formularele prevăzute de legislația comunitară, în Portugalia există formulare specifice pentru acțiuni executive, care pot fi obținute de pe [Portalul Citius](#).

Legislația națională prevede că actele de procedură pot urma modelele aprobate de autoritatea competentă; cu toate acestea, numai modelele referitoare la documentele grefelor sunt considerate obligatorii (articolul 131 din Codul de procedură civilă).

Următoarele informații trebuie incluse în dosar:

În cererea de chemare în judecată, reclamantul trebuie:

- a) să indice instanța și secția în cadrul căreia se introduce acțiunea și să identifice părțile, indicând numele, domiciliul sau sediul acestora. În ceea ce îl privește pe reclamant (și, atunci când este posibil, celelalte părți), trebuie să se furnizeze, de asemenea, numerele de identificare civile și fiscale, profesiile și locurile de muncă;
- b) să indice adresa profesională a reprezentantului său legal;
- c) să menționeze tipul de acțiune;
- d) să prezinte faptele esențiale care stau la originea acțiunii și motivele de drept care constituie temeiul acțiunii;
- e) să formuleze cererea;
- f) să declare valoarea cauzei;
- g) să desemneze executorul judecătoresc răspunzător de emiterea citației sau reprezentantul legal răspunzător de promovarea acesteia.

Atunci când contestă o cauză, pârâtul trebuie:

- a) să identifice cauza;
- b) să prezinte motivele de fapt și de drept pentru contestarea cererii reclamantului;
- c) să prezinte faptele esențiale pe care se întemeiază obiecțiile formulate și
- d) să trimită o listă a martorilor și să solicite alte tipuri de probe; atunci când pârâtul depune o cerere reconvențională și reclamantul răspunde, pârâtului i se permite să își modifice cererea inițială de prezentare a probelor.

10 Va trebui să plătesc cheltuieli de judecată? Dacă da, când? Va trebui să plătesc un avocat chiar din momentul depunerii cererii?

Da, în general este necesar să se achite taxe judiciare. Cheltuielile de judecată includ taxele judiciare, tarifele și costurile suportate de partea relevantă.

Cele mai relevante norme privind cheltuielile de judecată sunt stabilite, în special, la articolele 145, 529, 530, 532 și 533 din Codul de procedură civilă și în [Regulamentul privind cheltuielile de judecată](#).

Taxele judiciare se plătesc în următoarele momente (articolul 14 din Regulamentul privind cheltuielile de judecată):

Cazurile în care este obligatorie numirea unui reprezentant legal:

prima sau unica tranșă a taxelor judiciare trebuie plătită până la emiterea actului procedural în cauză.

Dacă se datorează o a doua tranșă, aceasta trebuie plătită în termen de 10 zile de la notificarea ședinței finale de judecată.

Cazurile în care nu este obligatorie numirea unui reprezentant legal:

dacă documentul este depus direct de către partea în cauză, plata taxei judiciare pentru introducerea procedurii este datorată numai după notificare, care precizează o perioadă de 10 zile pentru efectuarea plății și penalitățile aplicabile în cazul în care nu se efectuează plata.

Simulator de taxe judiciare:

În conformitate cu articolul 533 din Codul de procedură civilă, onorariile avocatului sunt incluse în cheltuielile de judecată ale părții și sunt suportate de partea care cade în pretenții.

Părțile îndreptățite la plata cheltuielilor de judecată trebuie să trimită instanței și părții care a căzut în pretenții o factură detaliată și descriptivă, în conformitate cu condițiile și termenele prevăzute la articolul 25 din Regulamentul privind cheltuielile de judecată.

11 Pot să solicit asistență judiciară?

Da, puteți, cu condiția să îndepliniți condițiile pentru acordarea de asistență juridică.

Legea nr. 34/2004 din 29 iulie 2004, care reglementează [accesul la lege și la justiție](#), stabilește cerințele pentru cererile de asistență juridică și stabilește mecanismele relevante.

Cererea de asistență juridică trebuie depusă la serviciile de securitate socială (*Segurança Social*).

Formularul de depunere a unei cereri de asistență juridică, legislația aplicabilă și un ghid practic pot fi găsiți [aici](#).

12 Din ce moment se consideră că acțiunea mea este introdusă în mod oficial? Voi primi informații din partea autorităților cu privire la introducerea corectă a acțiunii?

Se consideră că o acțiune a fost introdusă oficial la data la care a fost depusă cererea de chemare în judecată, după cum urmează:

în cazul în care cererea este depusă electronic, se consideră că acțiunea a fost inițiată la data trimiterii cererii;

în cazul în care cererea este depusă personal la grefa instanței, se consideră că acțiunea a fost inițiată în ziua depunerii cererii;

în cazul în care cererea este trimisă prin scrisoare recomandată, se consideră că acțiunea a fost inițiată la data înscrisă în confirmarea poștală;

în cazul în care cererea este trimisă prin fax, se consideră că acțiunea a fost inițiată la data trimiterii faxului.

(articolele 259 și 144 din Codul de procedură civilă)

Grefa instanței este responsabilă de luarea măsurilor corespunzătoare pentru citarea pârâtului și informarea reclamantului cu privire la:

măsurile luate și, în cazul în care nu se trimite nicio citație, motivele în acest sens;

depunerea unui eventual memoriu în apărare de către pârât.

(articolele 226 și 575 din Codul de procedură civilă)

13 Voi obține informații detaliate referitor la succesiunea evenimentelor ulterioare (cum ar fi intervalul de timp permis pentru înfățișare)?

Da. Părțile au dreptul de a examina și consulta dosarul cauzei. Grefele instanțelor sunt responsabile de transmiterea acestei informații (articolul 163 din Codul de procedură civilă).

În cadrul ședinței preliminare, judecătorul programează (printr-o ordonanță) acțiunile care urmează să fie desfășurate în cadrul ședinței finale de judecată, numărul de ședințe și durata probabilă a acestora, precum și data la care se vor desfășura, după consultarea avocaților (articolele 591 și 593 din Codul de procedură civilă).

Legislația aplicabilă

[Codul civil](#)

[Codul de procedură civilă](#)

[Procesarea electronică a cauzelor](#)

[Regulamentul privind cheltuielile de judecată](#)

[Acces la lege și justiție](#)

Avertizare

Punctul de contact al Rețelei judiciare europene în materie civilă și instanțele judecătorești nu sunt obligate să ia în considerare informațiile cuprinse în prezenta fișă informativă. Trebuie consultată legislația în vigoare și modificările ulterioare ale acesteia.

Ultima actualizare: 10/08/2023

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.